

Cezary Szydłowski

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi

ROLA ORAZ ZADANIA URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO I WOJEWÓDZKIEGO W REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W LATACH 2007-2013

1. Wstęp

Integracja Polski z Unią Europejską przyspieszyła procesy rozwojowe w skali zarówno całego kraju, jak i poszczególnych regionów. Środki finansowe pochodzące z budżetu Unii Europejskiej wraz z wkładem własnym poszczególnych beneficjentów oraz budżetu państwa pozwoliły zrealizować wiele inwestycji niezbędnych dla poszczególnych społeczności (zarówno lokalnych, jak i regionalnych). Nowy okres programowania 2007-2013 otwiera przed Polską nowe perspektywy na dynamiczny i równomierny rozwój poszczególnych regionów. Zapewnione w budżecie Unii Europejskiej środki finansowe dla Polski mogą zbliżyć nasz kraj do państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej.

Celem artykułu jest przedstawienie roli i zadań nałożonych na administrację publiczną (rządową i samorządową) szczebla regionalnego, związanych z procesem realizacji regionalnego programu operacyjnego na przykładzie województwa łódzkiego. Zgodnie z przepisami, na obszarze województwa zadania związane z wdrażaniem i obsługą regionalnego programu operacyjnego realizują Urząd Marszałkowski w Łodzi (samorząd województwa) i Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi (administracja rządowa).

2. Fundusze strukturalne w okresie programowania 2007-2013

Bieżący okres programowania Unii Europejskiej jest poważnym wyzwaniem dla polskiej administracji publicznej. Polska, aby móc ubiegać się o środki z budżetu Unii Europejskiej, zobowiązana była opracować stosowną strategię rozwoju. Wraz z tą strategią Polska musiała opracować i zatwierdzić szczegółowe plany operacyjne, w ramach których beneficjenci będą mogli ubiegać się o środki finansowe Wspólno-

ty Europejskiej. Programy operacyjne powinny być spójne z opracowaną strategią spójności i przyczynić się do osiągnięcia założonych w niej celów rozwojowych. Polska opracowała w tym celu Narodową Strategię Spójności 2007-2013 – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia.

„**Celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia** dla Polski jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej” [Narodowe Strategiczne Ramy... 2007, s. 49]. Polska będzie osiągać założony cel strategiczny za pomocą szczegółowych programów operacyjnych.

We wspólnym budżecie Unii Europejskiej w latach 2007-2013 zapewniono dla Polski środki w wysokości 66 553 157 091 euro (z przeszło 347 mld euro przeznaczonych w budżecie Unii Europejskiej na realizację polityki spójności gospodarczo-społecznej). W efekcie podziału środków Polska będzie największym beneficjentem obecnego okresu programowania. Łączna dostępna kwota dofinansowania (wraz ze środkami z budżetu państwa) zamknie się w kwocie 85,6 mld euro. Zgodnie z przyjętym harmonogramem, rocznie ze wszystkich programów realizowanych do roku 2015 (2007-2013 plus 2 lata zgodnie z zasadą n+2) średniorocznie będzie wydatkowane około 9,5 mld euro. Na wymienioną łączną kwotę 85,6 mld euro (łączna kwota zaangażowania Wspólnoty wyniesie 67,3 mld euro) składać się będzie:

- ponad 66,5 mld euro z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na cel „Konwergencja”,
- ponad 557,7 mln euro z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na realizację programu celu „Europejska współpraca terytorialna”,
- ponad 173,3 mln euro z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na realizację programów współpracy transgranicznej w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa z udziałem Polski,
- 11,9 mld euro z krajowych środków publicznych (w tym około 5,9 mld euro z budżetu państwa),
- ok. 6,4 mld euro powinien wynieść wkład podmiotów prywatnych.

Realizacja zadań związanych z celem „Konwergencja” będzie finansowana w 67% ze środków funduszy strukturalnych (52% ze środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, 15% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego), pozostałe zaś 33% środków zostanie wygospodarowane z Funduszu Spójności [Narodowe Strategiczne Ramy... 2007, s. 117].

Wymienione wyżej programy operacyjne (tab. 1), realizowane w ramach przyjętej przez Polskę strategii rozwojowej, powinny dać istotny impuls do zmian w całym kraju. Należy jednak pamiętać, że wiele oczekiwanych inwestycji, które zostaną zrealizowane w najbliższych latach, będzie miało charakter lokalny bądź regionalny, dlatego bardzo dużego znaczenia nabierają inwestycje w ramach regionalnych programów operacyjnych, za których realizację odpowiadają samorządy 16 województw.

Tabela 1. Udział poszczególnych programów operacyjnych w całości alokacji środków polityki spójności dla Polski wraz ze źródłem finansowania

Program operacyjny	Udział programu w całkowitej alokacji środków	Źródło finansowania
„Infrastruktura i środowisko”	41,9% całości środków (27,9 mld euro)	EFRR, Fundusz Spójności
16 regionalnych programów operacyjnych (RPO)	24,9% całości środków (16,6 mld euro)	EFRR
„Kapitał ludzki”	14,6 % całości środków (9,7 mld euro)	EFS
„Innowacyjna gospodarka”	12,4% całości środków (8,3 mld euro)	EFRR
„Rozwój Polski wschodniej”	3,4% całości środków (2,3 mld euro)	EFRR (w tym dodatkowe 992 mln euro przyznane przez Radę Europejską)
„Pomoc techniczna”	0,8% całości środków (0,5 mld euro)	EFRR

Źródło: [Narodowe Strategiczne Ramy... 2007, s. 117].

Każde województwo samorządowe opracowywało swój odrębny plan rozwoju, który jednakże powinien być spójny z przyjętą przez Komisję Europejską Narodową Strategią Spójności 2007-2013 opracowaną dla całego kraju [Rozwój regionalny... 2007, s. 106-109].

3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2007-2013

Zgodnie z Narodową Strategią Spójności 2007-2013 Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego wesprze województwo łódzkie kwotą 1006,38 mln euro. Łączna kwota wraz z obowiązkowym wkładem poszczególnych beneficjentów wyniesie ogółem 1282,34 mln euro.

Samorząd województwa łódzkiego, zachowując zasady i wytyczne Rozporządzenia Wspólnot Europejskich nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. [Rozporządzenia Wspólnot Europejskich... 2006] opracował spójny Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013 [Regionalny Program Operacyjny... 2007]. Osie priorytetowe programu operacyjnego pozostają w zgodzie z zapisami wymienionego rozporządzenia nr 1080/2006. Zawarte w programie operacyjnym założenia, cele oraz obszary wsparcia wynikają z przyjętej przez samorząd wojewódzki strategii rozwoju na lata 2007-2020 [Strategia rozwoju województwa... 2006]. Realizacja programu operacyjnego powinna prowadzić do osiągnięcia założonego celu strategicznego. Strategicznym celem województwa łódzkiego w okresie programowania 2007-2013 jest „integracja regionu z europejską i globalną przestrzenią społeczno-gospodarczą, jako środkowoeuropejskiego centrum rozwoju, sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce oraz dążeniu do budowy wewnętrznej spójności przy zachowaniu różnorodności jego miejsc” [Regionalny Program Operacyjny... 2007, s. 43]. Osiągnięcie przez województwo łódzkie tego celu strategicznego będzie możliwe w efekcie realizacji zadań szcze-

gółowych, zapisanych w programie operacyjnym. Owe cząstkowe cele strategiczne zostały zapisane w programie operacyjnym w formie osi priorytetowych. W regionalnym programie operacyjnym województwa łódzkiego (RPO WŁ) wyodrębniono następujące osie priorytetowe (wraz z celami szczegółowymi):

I. **Infrastruktura transportowa**, cel szczegółowy: poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego.

II. **Ochrona środowiska, zapobieganie zagrożeniom i energetyka**, cel szczegółowy: poprawa stanu środowiska naturalnego i bezpieczeństwa energetycznego.

III. **Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość**, cel szczegółowy: rozwój innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki w województwie.

IV. **Spółeczeństwo informacyjne**, cel szczegółowy: rozwój społeczeństwa informacyjnego.

V. **Infrastruktura społeczna**, cel szczegółowy: zapewnienie dogodnych warunków do rozwoju zasobów ludzkich.

VI. **Odnowa obszarów miejskich**, cel szczegółowy: ożywienie gospodarcze i społeczne na terenach zdegradowanych w obszarach miejskich.

VII. **Pomoc techniczna**, cel szczegółowy: zwiększenie zdolności absorpcji środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego [Regionalny Program Operacyjny... 2007, s. 43].

RPO WŁ jako dokument o charakterze operacyjnym określa podstawowe kierunki rozwojowe regionu. Określone w nim kierunki powinny przyczynić się do:

- „poprawy konkurencyjności gospodarczej województwa łódzkiego,
- promowania zrównoważonego rozwoju regionu,
- zapewnienia większej spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej regionu [Szczegółowy opis osi... 2007, s. 3].

Tabela 2. Alokacja środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na poszczególne priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013

Osie priorytetowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego	Alokacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w euro)	Udział poszczególnych priorytetów (w %)
I – Infrastruktura transportowa	241 531 418	24
II – Ochrona środowiska, zapobieganie zagrożeniom i energetyka	171 084 755	17
III – Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość	271 722 486	27
IV – Społeczeństwo informacyjne	70 446 664	7
V – Infrastruktura społeczna	120 765 709	12
VI – Odnowa obszarów miejskich	100 638 091	10
VII – Pomoc techniczna	30 191 427	3
Ogółem środki z EFRR	1 006 380 910	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie [Regionalny Program Operacyjny... 2007, s. 103].

Zestawienie środków finansowych Wspólnoty Europejskiej przeznaczonych na realizację poszczególnych priorytetów RPO WŁ przedstawia tab. 2.

Zrealizowanie założeń RPO WŁ nie będzie możliwe bez efektywnego wkładu poszczególnych jednostek administracji publicznej, odpowiedzialnych za ich właściwe wydatkowanie.

4. Rola i zadania urzędu marszałkowskiego w realizacji RPO WŁ

Zgodnie z zapisami Narodowej Strategii Spójności 2007-2013 – Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, nadzór nad realizacją wszystkich programów operacyjnych wchodzących w jej skład prowadzi minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Za zarządzanie RPO WŁ odpowiada samorząd województwa, którego zadania ustawowe realizuje Urząd Marszałkowski w Łodzi. Urząd ten pełni funkcję instytucji zarządzającej RPO WŁ, co jest zgodne z zapisami art. 3 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Urząd Marszałkowski w Łodzi, jako instytucja zarządzająca RPO WŁ w myśl zapisów Rozporządzenia Wspólnot Europejskich nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. zobowiązany jest do realizacji programu operacyjnego zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, co sprowadza się do:

- zapewnienia, że operacje są wybierane do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego oraz że spełniają one zasady wspólnotowe i krajowe przez cały okres ich realizacji,
- weryfikacji w takim zakresie, że współfinansowane towary i usługi są dostarczone oraz że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi,
- weryfikacji na miejscu poszczególnych operacji na podstawie badania próby zgodnie z zasadami przyjętymi przez Komisję i zgodnie z przyjętą w tym zakresie procedurą,
- zapewnienia istnienia informatycznego systemu rejestracji i przechowywania zapisów księgowych dla każdej operacji w ramach programu operacyjnego oraz zapewnienia, że dane na temat realizacji, niezbędne do celów zarządzania finansowego, monitorowania, weryfikacji, audytu i oceny, są gromadzone,
- zapewnienia utrzymywania przez beneficjentów i inne podmioty uczestniczące w realizacji operacji odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją, bez uszczerbku dla krajowych zasad księgowych,
- ustanowienia procedur zapewnienia, że wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu, są przechowywane zgodnie z przyjętymi wymogami w tym zakresie,
- zapewnienia otrzymywania przez instytucję certyfikującą wszystkich niezbędnych informacji o procedurach i weryfikacjach prowadzonych w odniesieniu do wydatków na potrzeby poświadczania,

- kierowania pracą komitetu monitorującego i dostarczania mu dokumentacji wymaganej w celu umożliwienia monitorowania jakościowego realizacji programu operacyjnego w świetle jego szczegółowych celów,
- opracowywania i przedkładania Komisji Europejskiej rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji, po ich uprzednim zatwierdzeniu przez komitet monitorujący,
- zapewnienia przestrzegania wymogów w zakresie informacji i promocji,
- dostarczania Komisji Europejskiej informacji umożliwiających jej dokonanie oceny dużych projektów [Rozporządzenie Rady Wspólnot... 2006, art. 60].

Wprowadzona przez Zarząd Województwa Łódzkiego struktura organizacyjna urzędu marszałkowskiego wyodrębniła komórki uczestniczące w procesie zarządzania RPO WŁ oraz ustaliła pomiędzy nimi podział kompetencji w ramach całego procesu:

1) **Departament Rozwoju Regionalnego** odpowiada za opracowanie i przygotowanie dokumentacji do RPO WŁ, monitoring oraz ewaluację,

2) **Departament ds. Regionalnego Programu Operacyjnego** odpowiada za nabór i ocenę wniosków, weryfikację wniosków beneficjentów o płatność oraz za kontrolę realizacji projektów,

3) **Departament Finansów** odpowiedzialny jest za dokonywanie płatności środków dla poszczególnych beneficjentów w ramach obowiązków przypadających w tym zakresie na instytucję zarządzającą RPO WŁ,

4) **Biuro Audytu Wewnętrznego** odpowiada za realizację ustawowych zapisów w zakresie weryfikacji i oceny procesów zarządzania funduszami strukturalnymi w jednostce, dostarczanie kierownikowi jednostki racjonalnego zapewnienia o skuteczności stosowanych przez jednostkę mechanizmów kontrolnych w tym zakresie, wykonuje również czynności doradcze stosownie do potrzeb kierownictwa urzędu [*Regulamin organizacyjny Urzędu...* 2008].

Urząd marszałkowski będzie w nowym okresie programowania realizował wiele zadań wynikających z RPO WŁ. Na nim będzie spoczywał cały proces naboru wniosków, ich analiza, ocena oraz ostateczny wybór beneficjentów. Będzie odpowiadał za realizację wszystkich priorytetów programu operacyjnego, ich kontrolę i ewaluację. Od poziomu i kwalifikacji kadr zależeć będzie powodzenie i sukces całego regionu. Bardzo ważne jest dotarcie z rzetelną informacją o programie i dostępnych w jego ramach środkach finansowych do potencjalnych beneficjentów, gdyż bez dobrych projektów i właściwej ich realizacji trudno będzie wykorzystać przyznane środki z funduszy strukturalnych. Prowadzenie rzetelnej i obiektywnej kontroli pozwoli weryfikować zasadność ponoszonych przez beneficjentów kosztów i przeciwdziałać potencjalnym nadużyciom. Monitorowanie programu będzie na bieżąco dostarczać informacji o poziomie wykorzystania środków w odniesieniu do poszczególnych priorytetów programu.

5. Rola i zadania urzędu wojewódzkiego w realizacji RPO WŁ

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, zgodnie z decyzją Ministra Rozwoju Regionalnego (jako instytucji certyfikującej Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013), będzie pełnił w ramach RPO WŁ funkcję instytucji pośredniczącej w certyfikacji. Podstawą do przydzielenia urzędów wojewódzkim funkcji instytucji pośredniczącej w certyfikacji jest z art. 35 ust. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, mówiący, że zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wynikające z art. 35 ust. 2, pkt 7 powyższej ustawy mogą zostać przekazane wojewodzie na mocy odrębnego porozumienia [Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach..., 35 ust. 9; art. 35 ust. 2, pkt 7]. Należy zauważyć, że delegowanie uprawnień w zakresie certyfikacji do urzędów wojewódzkich nie zwalnia Ministra Rozwoju Regionalnego od odpowiedzialności za cały proces certyfikacji. Certyfikacja wydatków ma na celu:

- sporządzanie i przedkładanie Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność,
- poświadczanie, że deklaracja wydatków jest dokładna, wynika z wiarygodnych systemów księgowych i jest oparta na weryfikowalnej dokumentacji uzupełniającej,
- poświadczenie, że zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz że zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu i spełniają zasady wspólnotowe i krajowe,
- dostarczenie zapewnienia, do celów poświadczenia, że otrzymała od instytucji zarządzającej odpowiednie informacje na temat procedur i weryfikacji prowadzonych w związku z wydatkami zawartymi w deklaracjach wydatków,
- uwzględnienie – do celów poświadczenia – wyników wszystkich audytów przeprowadzanych przez instytucję audytową (Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej) lub na jej odpowiedzialność,
- zapewnienie utrzymywania w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji Europejskiej,
- prowadzenie ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji [*Wytyczne w zakresie warunków...* 2007, s. 5-6].

Wojewoda łódzki, stosownie do powyższych wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego, powołał w ramach urzędu **Wydział Instytucji Pośredniczącej**. W skład wydziału weszły następujące oddziały, które realizują poniższe działania w ramach certyfikacji:

1. **Oddział do spraw certyfikacji wydatków**, do którego zadań należy m.in.:
 - weryfikacja poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność otrzymywanych od Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi będącego instytucją zarządzającą RPO WŁ,

- utrzymywanie bieżących kontaktów z urzędem marszałkowskim w celu wyjaśniania ewentualnych błędów w otrzymywanych dokumentach, zwracanie się o korektę lub dodatkowe wyjaśnienia odnośnie do otrzymywanych poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność,
- sporządzanie poświadczenia instytucji pośredniczącej w certyfikacji do instytucji certyfikującej, zgodnie z obowiązującymi wymogami,
- wnioskowanie do instytucji certyfikującej o wstrzymanie procesu certyfikacji,
- prowadzenie rejestru kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych w oparciu o informacje przekazane przez instytucję zarządzającą RPO (rejestru dłużników) oraz przekazywanie instytucji certyfikującej zbiorczego zestawienia na temat kwot odzyskanych, wycofanych oraz pozostających do odzyskania,
- udział w systemowych wizytach sprawdzających oraz wizytach sprawdzających wnioski o płatność instytucji zarządzającej RPO lub w instytucjach jej podległych.

2. Oddział do spraw kontroli, do którego zadań należy m.in.:

- sporządzanie rocznego planu systemowych wizyt sprawdzających, jego uzgadnianie i przedkładanie do akceptacji instytucji certyfikującej,
- przeprowadzanie systemowych wizyt sprawdzających oraz wizyt sprawdzających wnioski o płatność w instytucji zarządzającej RPO lub w instytucjach jej podległych,
- sporządzanie raportów z systemowych wizyt sprawdzających oraz wizyt sprawdzających wnioski o płatność, rozpatrywanie uwag zgłoszonych przez instytucje poddawane wizytacjom sprawdzającym i sporządzanie zaleceń pokontrolnych,
- monitorowanie wykonania zaleceń pokontrolnych przez instytucje poddawane wizytom sprawdzającym,
- przekazywanie instytucji certyfikującej raportów z wykonanych w danym kwartale wizyt sprawdzających,
- koordynacja realizacji rocznego planu wizyt sprawdzających i nadzór nad nią,
- współpraca z instytucją certyfikującą w zakresie prac związanych z organizacją wizyt sprawdzających.

3. Oddział do spraw systemu, do którego zadań należy m.in.:

- opiniowanie instrukcji wykonawczych oraz zmian do instrukcji wykonawczych zawierających wewnętrzne procedury instytucji zarządzającej RPO WŁ, w szczególności w zakresie zarządzania finansowego i kontroli w ramach programu,
- pozyskiwanie dodatkowych informacji i dokumentów dotyczących nieprawidłowości w ramach RPO, stwierdzonych przez odpowiednie instytucje, oraz realizacji programów w ramach NSRO,
- współpraca z właściwymi instytucjami w zakresie prac koncepcyjnych i organizacyjnych związanych z tworzeniem systemu zarządzania i kontroli finansowej funduszy strukturalnych,
- koordynacja przygotowania w ramach wydziału instrukcji wykonawczej instytucji pośredniczącej w certyfikacji i dokonywanie jej okresowej aktualizacji,

- koordynacja w ramach wydziału prac związanych z przygotowywaniem wniosków o dofinansowanie i wykorzystywaniem środków w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc techniczna 2007-2013”,
- współpraca z instytucją certyfikującą w zakresie wydawanych wytycznych,
- występowanie o interpretacje i zalecenia do instytucji certyfikującej,
- obsługa prac związanych z udziałem przedstawiciela instytucji pośredniczącej w certyfikacji w Komitecie monitorującym RPO na lata 2007-2013, przy współudziale innych oddziałów,
- prowadzenie rejestru odstępstw od procedur [Zarządzenie nr 393/2007... 2007].

Rola urzędu wojewódzkiego w procesie zarządzania RPO WŁ sprowadza się do czynności nadzorczo-kontrolnych. Wojewoda ma za zadanie przyglądać się samorządowi województwa czy stosownie do wytycznych realizuje swój program operacyjny. To na samorządzie województwa spoczywa cała odpowiedzialność za przygotowanie programu, jego realizację, kontrolę i ocenę. Samorząd województwa, jako gospodarz, nie powinien być ograniczany w procesie zarządzania regionem. Zastosowane rozwiązania w zakresie podziału kompetencji pomiędzy urzędem marszałkowskim a wojewódzkim są dopiero na etapie wdrażania i dopracowywania szczegółów organizacyjnych i proceduralnych. W związku z tym trudno w tej chwili dokonać oceny skuteczności takiego rozwiązania. Prawdziwą weryfikacją efektywności działania systemu zarządzania RPO WŁ będzie proces naboru projektów, ich ocena, realizacja i kontrola. Wówczas będzie możliwa rzeczywista ocena zasadności i skuteczności rozwiązań w zakresie zarządzania regionalnymi programami operacyjnymi na szczeblu województwa. Należy mieć tylko nadzieję, że przyjęte przez Polskę rozwiązania w tym zakresie wydatnie wpłyną na rozwój poszczególnych regionów i umożliwią maksymalne wykorzystanie dostępnych środków w ramach programu RPO WŁ. Działania te będą wymagać ścisłej współpracy wymienionych instytucji.

6. Podsumowanie

Pozyskiwanie i wykorzystywanie przez beneficjentów środków unijnych w okresie przedakcesyjnym oraz w latach 2004-2006 umożliwiło instytucjom rządowym i samorządowym zdobycie cennego doświadczenia i wiedzy w zakresie zarządzania funduszami strukturalnymi. Polska w okresie programowania 2000-2006 nie była w pełni objęta pomocą, gdyż członkiem Wspólnoty jest dopiero od 1 maja 2004 r.

Środki finansowe przeznaczone dla Polski na bieżący okres programowania 2007-2013 dają ogromną szansę na wyrównanie zapóźnień, jakie dzieli nasz kraj od państw Europy Zachodniej. Efektywne wykorzystanie przez Polskę dostępnych środków będzie zależne od skuteczności, wiedzy i umiejętności poszczególnych beneficjentów oraz jednostek organizacyjnych administracji publicznej zarządzających poszczególnymi programami operacyjnymi. To od niej będzie zależeć, czy wykorzystamy naszą szansę na rozwój.

W bieżącym okresie programowania adekwatnie do ustawowych zapisów podzielono kompetencje i rozłożono ciężar odpowiedzialności pomiędzy administrację publiczną szczebla wojewódzkiego w zakresie realizacji RPO. Zgodnie z przepisami prawa, samorząd województwa prowadzi politykę regionalną, dlatego też urząd marszałkowski odpowiada za wdrażanie RPO, zawieranie umów z beneficjentami, kontrolę realizacji poszczególnych projektów oraz za monitorowanie jego realizacji. Administracji rządowej w województwie (urzędowi wojewódzkiemu) wyznaczono rolę organu nadzorczego nad realizacją RPO i weryfikującego jego zgodność z przyjętymi przez Wspólnotę Europejską zasadami i polityką unijną. Zadania obu urzędów w ramach RPO sprawiają, że mają one charakter komplementarny, co wymaga ścisłej współpracy obu instytucji dla dobra regionu.

Literatura

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności, dokument zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 7 maja 2007 r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013, Łódź 2007.
- Regulamin organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi*, Załącznik do Uchwały nr 15/08 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 9 stycznia 2008 r.
- Rozporządzenia Wspólnot Europejskich nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie Wspólnot Europejskich nr 1783/1999 (Dz.Urz. Unii Europejskiej L 210 z dnia 31 lipca 2006 r.).
- Rozporządzenie Rady Wspólnot Europejskich nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. Unii Europejskiej L 210 z dnia 31 lipca 2006 r.).
- Rozwój regionalny w Europie – Raporty EoRPA – 2006*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.
- Strategia rozwoju województwa łódzkiego na lata 2007-2020*, uchwalona Uchwałą nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r.
- Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013*, projekt, Łódź 2007.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U 2007, nr 140, poz. 984).
- Wtyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013*, Minister Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2 lipca 2007 r.
- Zarządzenie nr 393/2007 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 października 2007 r. zmieniające zarządzenie nr 335/2006 w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

**THE ROLE OF MARSHAL OFFICE AND VOIVODSHIP OFFICE
IN REALIZATION OF THE REGIONAL OPERATIONAL PROGRAMME
FOR THE ŁÓDZKIE VOIVODSHIP, 2007-2013**

Summary

The author of the article takes up the problem of management of the Regional Operational Programme for the Łódzkie Voivodship, 2007-2013. The author focuses on two subjects participating in the management process. Two institutions participate in the process of realization the Regional Operational Programme, **the Voivodship Office which represents government, and the Łódzkie Voivodship** which is the Managing Authority in accordance with the Act on the rules of pursuing development policy. The author presents basic tasks of these two institutions as well as basic foundations of the Regional Operational Programme for the Łódzkie Voivodship for the years 2007-2013.